

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2162

Vragen van het lid **Vermeer** (BBB) aan de Ministers van Klimaat en Groene Groei en van Infrastructuur en Waterstaat over *het artikel «IPCC schrapt rampscenario: opwarming hooguit nog «maar» 3,5 graden in 2100» en de naar aanleiding hiervan gemaakte uitzendingen van de Radio 1 podcast OP Z'N KOP met onderzoeksjournalist Marcel Crok en KNMI-directeur Maarten van Aalst en de reactie van het KNMI op haar website* (ingezonden 21 mei 2026).

Mededeling van Minister **Karremans** (Infrastructuur en Waterstaat) (ontvangen 5 juni 2026).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat nationaal en internationaal onderzoekers al bijna tien jaar waarschuwen dat het RCP8.5-scenario onwaarschijnlijk is en niet meer gebruikt zou moeten worden voor beleidsdoeleinden?^{1, 2, 3}

Vraag 2

Waarom heeft het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) en in het verlengde daarvan het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) dit advies al die jaren in de wind geslagen?

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat sinds de publicatie van dit RCP8.5-scenario in 2011 er wereldwijd naar schatting meer dan 100.000 wetenschappelijke artikelen zijn verschenen die gebruikmaken van dit scenario en een veelvoud aan media-uitingen?

Vraag 4

Hoe kijkt u daarop terug, nu blijkt dat dat scenario nooit plausibel is geweest?

¹ <https://www.nporadio1.nl/podcasts/op-zn-kop/140496/239-op-zn-kop-doemscenarios-klimaat-blijken-onzin-wie-trekt-er-aan-de-rem> & <https://www.nporadio1.nl/podcasts/op-zn-kop/140838/240-op-zn-kop-in-gesprek-met-het-knmi-wat-als-de-modellen-niet-kloppen>

² <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/wat-beteken-de-nieuwe-emissiescenario-s-voor-de-knmi-klimaatsscenario-s/>

³ Ritchie, J., & Dowlatabadi, H. (2017). Why do climate change scenarios return to coal? *Energy*, 140, 1276–1291. DOI: 10.1016/j.energy.2017.08.083 Crok, M., & de Vos, R. (2018). Waarom de KNMI-scenario's niet zullen uitkomen. Rapport in opdracht van de Groene Rekenkamer (<https://groene-rekenkamer.nl/download/GRK-rapport-KNMI-scenarios-def.pdf>)

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat het midden-scenario voortaan als «business as usual» mag worden gezien/gebruikt?

Vraag 6

Deelt u de mening dat op basis van het RCP8.5- (en diens opvolger het SSP5-8.5) scenario het IPCC, het KNMI en in het verlengde daarvan ook de Nederlandse overheid veel te alarmistisch zijn geweest over klimaatverandering?

Vraag 7

Gaat u de overheidspagina over klimaatverandering met spoed herschrijven in het licht van de «nieuwe» inzichten omdat daar bijvoorbeeld nog staat dat de zeespiegel in 2100 wel 1,2 meter (of zelfs 2 meter) kan stijgen maar dat dit was gebaseerd op het RCP8.5-scenario?⁴

Vraag 8

Heeft u de reactie van het KNMI gezien⁵ op de nieuwe scenario's en vindt u het acceptabel dat het instituut zelfs nu nog doet alsof er niets veranderd is dat hoewel het KNMI erkent dat RCP8.5 niet langer realistisch is, toch weigert haar eigen scenario's, die op RCP8.5 gebaseerd zijn, aan te passen?

Vraag 9

Misleidt het KNMI hiermee alle sectoren en (lagere) overheden die gebruikmaken van de KNMI-scenario's en gedraagt het KNMI zich in Nederland daarmee niet veel te veel als eenoog Koning (een kennismonopolist)?

Vraag 10

Hoe kan het dat het IPCC in haar zesde rapport in 2021 al waarschuwde dat RCP8.5 (en SSP5-8.5) niet langer plausibel was en het KNMI bij de 2023 klimaatscenario's dit scenario toch gewoon weer inzette?⁶

Vraag 11

Kunt u het KNMI vragen met spoed en in het Engels een reactie te schrijven op de kritiek van Pielke Jr, aangezien de internationaal zeer goed in dit dossier ingevoerde onderzoeker Roger Pielke Jr op social media onmiddellijk de publieke reactie van het KNMI op de nieuwe scenario's bekritiseerde⁷ en volgens hem de reactie van het KNMI diverse «onjuiste beweringen» zou bevatten en ook Volkskrant-journalist Maarten Keulemans constateerde dat op social media platform X⁸ wat natuurlijk zeer ernstig zou zijn voor een overheid die zelf zegt het bestrijden van mis- en desinformatie zo belangrijk te vinden?

Vraag 12

Kunt u ervoor zorgen dat het PBL, het KNMI en bewindslieden als uzelf voortaan de echte reden geven voor het verlaten van RCP8.5 en kunt u bevestigen dat een belangrijk kritiekpunt van Pielke Jr klopt dat diverse onderzoekers, waaronder Detlef van Vuuren van het PBL, de eerste auteur van de nieuwe scenariopaper⁹, en ook het KNMI, ten onrechte beweren dat het «rampenscenario» is verlaten vanwege het succes van het beleid, met name het goedkoper worden van zonne- en windenergie en ook de Minister suggereerde dit in haar interview bij het programma Ongehoord Nieuws maar dat de werkelijke reden dat het «rampenscenario» is verlaten is dat de aannames erachter altijd al onrealistisch geweest zijn, namelijk een explosieve stijging van steenkoolgebruik in de 21e eeuw?

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/klimaatverandering/gevolgen-klimaatverandering>

⁵ <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/wat-betekenen-de-nieuwe-emissiescenario-s-voor-de-knmi-klimaatscenario-s/>

⁶ Stichting Clintel, 2023, «The Frozen Climate Views of the IPCC; Chapter 9: «Extreme Scenarios»». (<https://clintel.org/wp-content/uploads/2025/06/Clintel-The-Frozen-Climate-Views-of-the-IPCC-online-version.pdf>)

⁷ <https://x.com/RogerPielkeJr/status/2054981979725332811>

⁸ <https://x.com/mkeulemans/status/2055212832124289335>

⁹ Geoscientific Model Development, 7 april 2026, «The Scenario Model Intercomparison Project for CMIP7 (ScenarioMIP-CMIP7)». (gmd.copernicus.org/articles/19/2627/2026/)

Vraag 13

Kunt u laten onderzoeken hoe het mogelijk is geweest dat juist dit niet plausibele RCP8.5-scenario gebruikt werd als het enige referentie- of ook wel business-as-usual-scenario?

Vraag 14

Deelt u de mening dat RCP8.5 nooit als referentiescenario gelabeld had moeten worden en dat beleidsmakers daarmee jarenlang op het verkeerde been zijn gezet?

Vraag 15

Kunt u navragen en toelichten waarom het PBL het niet eens opportuun achtte om een persbericht de deur uit te doen, terwijl een PBL-medewerker eerste auteur van de internationale paper is waarmee de nieuwe IPCC-scenario's zijn gelanceerd?

Vraag 16

Zou dit ook niet gebeurd zijn als het nieuwe hoogste scenario hoger uitgevallen zou zijn dan RCP8.5, met andere woorden als de boodschap had kunnen zijn «it is worse than we thought» en deelt u de mening dat dergelijke institutionele bias ongewenst is?

Vraag 17

Kunt u bevestigen dat het nieuwe hoogste scenario CMIP7 High geen referentiescenario is en dus niet als zodanig gebruikt en gecommuniceerd moet worden?

Vraag 18

Kunt u bevestigen dat dit betekent dat toekomstig eventueel beleidssucces nooit gerelateerd kan worden aan dit scenario?

Vraag 19

Kunt u bevestigen dat het nieuwe hoge scenario (CMIP7 High) gebaseerd is op het SSP3-scenario en niet op het eerder gebruikte SSP5-scenario?

Vraag 20

Kunt u met spoed laten uitzoeken hoe het mogelijk is dat dit scenario uitgaat van een bevolkingstoename in 2100 van maar liefst 14,5 miljard mensen¹⁰, wat haaks staat op projecties van de VN (+/- 10 miljard in 2100) en het IMHE (+/- 9 miljard in 2100)?

Vraag 21

Deelt u de mening dat het niet opnieuw moet gebeuren dat de klimaatgemeenschap tien jaar of langer gaat werken met scenario's die uitgaan van achterhaalde aannames?

Vraag 22

Kunt u bevestigen onder de aanname van staand beleid («current policies») dat temperatuurprojecties in 2100 uitkomen op ongeveer 2,5 graden opwarming¹¹ en als je dat zou combineren met realistischere aannames voor bevolkingsgroei en economische groei het tweegradendoel van Parijs zelfs haalbaar lijkt zonder aanvullend beleid?¹²

Vraag 23

Deelt u de mening dat er veel meer toezicht nodig is op de samenstelling en de werkwijze van de internationale commissie die de IPCC-scenario's vaststelt, bijvoorbeeld omdat Roger Pielke Jr zijn zorgen heeft uitgesproken¹³ over de samenstelling en het gebrek aan toezicht op de internationale commissie en waar slechts twee instituten (IIASA en PIK) die commissie

¹⁰ <https://rogerpielkejr.substack.com/p/rcp85-is-officially-dead>

¹¹ <https://www.carbonbrief.org/unep-new-climate-pledges-need-quantum-leap-in-ambition-to-deliver-paris-goals/>

¹² <https://rogerpielkejr.substack.com/p/take-the-under>

¹³ <https://rogerpielkejr.substack.com/p/the-worlds-most-important-science>

domineren en transparantie over wat er besproken wordt tijdens meetings volledig ontbreekt?

Vraag 24

Zo ja, wat gaat u internationaal doen om dat voor elkaar te krijgen?

Vraag 25

Gaat u het KNMI nu de opdracht geven haar scenario's op de nieuwste ontwikkelingen aan te passen en hiermee niet te wachten tot het KNMI volgens eigen planning pas in 2029 of 2030 met een update komt?

Vraag 26

Kunt u de Kamer met spoed een eerste inventarisatie sturen van de projecten in Nederland die gebaseerd zijn op RCP8.5 en/of SSP5-8.5 zodat de Kamer kan zien hoe dit scenario heeft doorgewerkt in de samenleving?

Vraag 27

Kunt u in het bijzonder aangeven wat de consequenties zijn van de nieuwe inzichten voor het Nationaal Deltaprogramma waarin de Deltascenario's 2024¹⁴ voor 50% zijn gebaseerd op het nu geschrapte SSP5-8.5-scenario?

Vraag 28

Betekenen de nieuwe inzichten dat we fors kunnen bezuinigen op het jaarlijkse budget voor het Deltaprogramma dat ongeveer 1,9 miljard euro bedraagt?

Vraag 29

Kunt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden?

Mededeling

Op 21 mei jl. heeft het lid Vermeer (BBB) schriftelijke vragen gesteld aan Minister van Klimaat en Groene Groei en mij over het artikel «IPCC schrapt rampscenario: opwarming hooguit nog «maar» 3,5 graden in 2100», kenmerk: 2026Z10550.

De vragen kunnen niet binnen de gestelde termijn worden beantwoord, gezien de noodzakelijke afstemming met andere departementen. Ik zal u de antwoorden zo spoedig mogelijk doen toekomen.

¹⁴ <https://www.deltaprogramma.nl/documenten/2024/04/24/deltascenarios-2024-hoofdrapport>